REZOLUCIJA (EU) 2022/1738 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) za financijsku godinu 2020.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za bankarstvo za financijsku godinu 2020.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0098/2022),

A budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) konačni proračun Europskog nadzornog tijela za bankarstvo („Nadzorno tijelo") za financijsku godinu 2020. iznosio 46 715 822 EUR, što je povećanje od 3,06 % u odnosu na 2019.; budući da se Nadzorno tijelo prvenstveno financira iz doprinosa Unije (17 660 140 EUR, što odgovara udjelu od 37,80 %) i doprinosa nacionalnih nadzornih tijela država članica i promatrača (29 055 682 EUR, što odgovara udjelu od 62,20 %);

B budući da u kontekstu postupka davanja razrješnice tijelo nadležno za davanje razrješnice želi istaknuti da je posebno važno nastaviti jačati demokratski legitimitet institucija Unije s pomoću veće transparentnosti i odgovornosti te uvođenjem koncepta izrade proračuna utemeljenog na uspješnosti i dobrog upravljanja ljudskim resursima;

C budući da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog nadzornog tijela za bankarstvo za financijsku godinu 2020. („izvješće Revizorskog suda") izražava razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Nadzornog tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom primjećuje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2020. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,17 %, što je povećanje od 1,88 % u odnosu na 2019.; napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 90,36 %, što je porast od 4,48 % u odnosu na prethodnu godinu;

2. prima na znanje da je Nadzorno tijelo izvijestilo da je 2020. izvršeno 35 prijenosa proračunskih sredstava, što je uključivalo devet prijenosa proračunskih sredstava među glavama, pri čemu je za jedan prijenos od 259 500 EUR između glava II. i III. bilo potrebno odobrenje upravnog odbora; napominje da je prijenos u 2021. od 8,9 % smanjenje s 11,7 % prethodne godine, pri čemu prijenos u 2021. obuhvaća 95 odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, u usporedbi sa 149 odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u 2019.;

3. prima na znanje opažanje Revizorskog suda da Nadzorno tijelo nije primijenilo zatezne kamate utvrđene u Financijskoj uredbi EU-a na doprinose za 2020. koje je niz nacionalnih nadležnih tijela država članica i država EFTA-e uplatio sa zakašnjenjem; ističe da je Revizorski sud izračunao da pripadajuće kamate za 2020. iznose 25 103 EUR; napominje da je Nadzorno tijelo nakon savjetovanja s Komisijom odlučilo od 2021. primjenjivati zatezne kamate te je o tome obavijestilo nacionalna nadležna tijela u dopisima koje im je poslalo o njihovim doprinosima za 2021.;

4. pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo 7. prosinca 2020. uspjelo konačno zatvoriti svoje poslovne prostore u Ujedinjenoj Kraljevini u skladu sa svim pravnim obvezama i da je stoga udio rezerviranja koja za to nisu bila iskorištena i koja su na izvještajni datum bila aktivna u knjigama ispravljen u prihode; ponavlja svoj poziv da se provede revizija preseljenja, i financijskih i operativnih aspekata, kako bi se izvukle pouke za poboljšanje i utvrđivanje dobrih praksi koje bi mogle koristiti svim agencijama da postanu fleksibilnije u kontekstu budućih izazova;

([1]) SL C 114, 31.3.2021., str. 167.

Uspješnost

5. primjećuje da Nadležno tijelo i dalje primjenjuje određene mjere kao ključne pokazatelje uspješnosti za procjenu dodane vrijednosti svojih aktivnosti i druge mjere za poboljšanje upravljanja proračunom; pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo u tablicu za 2020. uključilo ciljeve za ključne pokazatelje uspješnosti; napominje da je Nadzorno tijelo od 2021. nadalje ažuriralo svoj okvir ključnih pokazatelja uspješnosti i osmislilo sofisticiranije ključne pokazatelje uspješnosti posebno za svaki od strateških i godišnjih ciljeva;

6. pozdravlja napore Nadzornog tijela, zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima, Europskom središnjom bankom i drugim europskim i međunarodnim organizacijama, u odgovoru na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 na koordinaciji zajedničkih napora za ublažavanje neposrednog operativnog opterećenja banaka i ublažavanje dugoročnih učinaka, kao što je često davanje izjava kako bi se dionicima pružile smjernice, omogućio manevarski prostor u pogledu rokova za izvješćivanje i pružile smjernice politike, poput smjernica za upravljanje neprihodonosnim i restrukturiranim izloženostima;

7. pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo pripremilo i pratilo smjernice o zakonodavnim i nezakonodavnim moratorijima na otplatu kredita, čime su bankama dane smjernice za potporu aktualnim izazovima u pogledu likvidnosti s kojima se poduzeća u Uniji suočavaju tijekom pandemije bolesti COVID-19, u kojima je pojašnjena primjena bonitetnih zahtjeva na moratorije na plaćanje te je bankama omogućeno da pod određenim uvjetima svojim klijentima odobre odgodu plaćanja bez potrebe za reklasifikacijom, čime se izbjegava klasifikacija izloženosti kao restrukturiranih u skladu s definicijom restrukturiranja i/ili kao neispunjavanja obveza zbog restrukturiranja slijedom poteškoća u poslovanju;

8. napominje da Nadzorno tijelo ima dogovor za računovodstvene usluge s Europskim nadzornim tijelom za vrijednosne papire (ESMA) i tržišta kapitala; poziva Nadzorno tijelo da nastavi razvijati svoje sinergije s drugim agencijama Unije te da nastavi povećavati suradnju i razmjenu dobrih praksi u cilju poboljšanja učinkovitosti u područjima kao što su ljudski resursi, upravljanje zgradama, informatičke usluge i sigurnost;

9. naglašava važnu ulogu Nadzornog tijela u razvoju regulatornog i praktičnog okvira Unije za održivost kako bi se ostvarile političke ambicije i hitni rokovi iz europskog zelenog plana; u tom pogledu napominje da se od 1. siječnja 2020. primjenjuje izmjena Uredbe (EU) br. 1093/2010, uvedena Uredbom (EU) 2019/2175 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom se Nadzornom tijelu nalaže da uzima u obzir održive poslovne modele i integraciju okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika u području aktivnosti kreditnih institucija, financijskih konglomerata, investicijskih društava, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac, u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna provedba njegova mandata; u tom pogledu napominje da je Komisija ovlastila Nadzorno tijelo da procijeni bi li poseban bonitetni tretman izloženosti povezanih s imovinom i aktivnostima s okolišnim ili socijalnim ciljevima ili okolišnim i socijalnim ciljevima bio opravdan, da izda smjernice za banke o upravljanju ekološkim, socijalnim i upravljačkim rizicima te da procijeni kako se mogu poticati zeleni krediti za stanovništvo i zelene hipoteke; poziva Nadzorno tijelo da, u okviru svojeg mandata i u zadanim rokovima, brzo postupa u pogledu svih navedenih aspekata;

Kadrovska politika

10. prima na znanje da je 31. prosinca 2020. bilo izvršeno 97,42 % plana radnih mjesta, odnosno bilo je zaposleno 151 privremenih djelatnika od 155 privremenih radnih mjesta odobrenih u okviru proračuna Unije (u odnosu na 145 odobreno radno mjesto 2019.); također napominje da je 2020. u Nadzornom tijelu bilo zaposleno 47 ugovornih djelatnika (49 odobrenih radnih mjesta) i 17 upućenih nacionalnih stručnjaka (17 odobrenih radnih mjesta); ističe da je fluktuacija osoblja među privremenim osobljem, ugovornim djelatnicima i upućenim nacionalnim stručnjacima bila stabilna na 9,0 %;

11. sa zadovoljstvom primjećuje da Nadzorno tijelo zapošljava 28 nacionalnosti, od kojih je 48,8 % žena, a 51,2 % muškaraca; žali zbog toga što, jednako kao i prošle godine, 83 % višeg rukovodstva čine muškarci, a samo 17 % žene; ističe da je to pitanje koje se ponavlja i poziva Nadzorno tijelo da nastavi ulagati napore u postizanje rodne ravnoteže na svim hijerarhijskim razinama; u tom pogledu pozdravlja mjere kao što su zastupljenost obaju rodova u povjerenstvima za odabir, aktivno poticanje kandidatkinja na svim rukovodećim položajima, posebna obuka za žensko osoblje koje se želi pripremiti za karijeru u rukovodstvu i fleksibilniji radni uvjeti; podsjeća Nadzorno tijelo da su pri odabiru kandidata bitni sposobnost, znanje i iskustvo, kao i zemljopisna i rodna ravnoteža među članovima osoblja;

12. pozdravlja odluku Nadzornog tijela da produlji rok u kojem osoblje može zatražiti povrat troškova i naknada povezanih s preseljenjem iz Ujedinjene Kraljevine u Francusku, koji je prvotno bio utvrđen na godinu dana od kada se Nadzorno tijelo preselilo iz Londona, zbog mjera koje su mnoge države članice poduzele kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, što je znatno utjecalo na mobilnost građana;

13. prima na znanje opažanje iz izvješća Revizorskog suda za 2019. da Nadzorno tijelo dosad nije uskladilo procijenjene doprinose za mirovinsko osiguranje sa stvarnim iznosima niti to planira učiniti te da doprinosi nacionalnih nadležnih tijela nikad nisu usklađeni kako bi odražavali stvaran iznos; prima na znanje da je Nadzorno tijelo izradilo planove za rješavanje tog pitanja; prima na znanje opažanje Revizorskog suda za financijsku godinu 2020. da je napredak u tom području u tijeku; poziva Nadzorno tijelo da u tom pogledu postupa brzo;

14. potiče Nadzorno tijelo da nastavi s razvojem dugoročnog okvira kadrovske politike koji se odnosi na ravnotežu između poslovnog i privatnog života, cjeloživotno usmjeravanje i razvoj karijere, rodnu ravnotežu, rad na daljinu, geografsku ravnotežu te zapošljavanje i integraciju osoba s invaliditetom;

Javna nabava

15. navodi da je Nadzorno tijelo 2020. dovršilo šest postupaka javne nabave, od kojih su dva bila natječaji, pri čemu su tri druga tijela (ESMA, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje i Jedinstveni sanacijski odbor) sudjelovala zajedno s Nadzornim tijelom, te napominje da je Nadzorno tijelo zbog pandemije bolesti COVID-19 otkazalo jedan ugovor nakon dodjele; nadalje, napominje da je Nadzorno tijelo sudjelovalo u 33 međuagencijska postupka javne nabave, koje su vodili Komisija i druge agencije;

16. sa zabrinutošću prima na znanje opažanja Revizorskog suda da su određeni postupci javne nabave Nadzornog tijela bili u suprotnosti s Financijskom uredbom, posebno oni povezani s potpisivanjem kratkoročnog sporazuma o bankarstvu s jednom bankom; napominje da je u tom slučaju Nadzorno tijelo znatno podcijenilo vrijednost ugovora i zbog toga provelo pogrešnu vrstu postupka nabave; nadalje, napominje da je Nadzorno tijelo pokrenulo postupak za potpisivanje novog ugovora za bankarske usluge samo tjedan dana prije isteka prethodnog ugovora te iznimno pokrenulo pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje, sa samo jednim potencijalnim izvršiteljem, bez navođenja opravdanja za takav postupak; za žaljenjem prima na znanje opažanje Revizorskog suda da ponuda potencijalnog izvršitelja nije ispunila očekivanja Nadzornog tijela te je Nadzorno tijelo zatražilo ponude od drugih ponuditelja, no nije navelo kriterije za odabir najbolje ponude niti je provelo odgovarajuću evaluaciju ponuda koje je zaprimilo, već je umjesto toga prihvatilo izvornu ponudu; napominje da je potpisanim ugovorom predviđeno zaračunavanje negativne kamatne stope na položena sredstva Nadzornog tijela, pri čemu je iznos isplaćen od siječnja do kolovoza 2020. iznosio 38 430 EUR, umjesto procijenjenih 11 808 EUR; prima na znanje pravnu ocjenu Revizorskog suda, u kojoj je zaključeno da je u skladu s točkom 14. Priloga I. Financijskoj uredbi, na temelju stvarno plaćenog iznosa negativnih kamata, trebalo provesti natječajni postupak za ugovore male vrijednosti i od samog početka tražiti najmanje tri ponude te da je Revizorski sud zaključio da se postupak javne nabave i povezana plaćanja smatraju nepravilnima;

17. upućuje na zapažanja Revizorskog suda da je u jednom drugom postupku javne nabave pravnih usluga, u vrijednosti od 31 000 EUR, Nadzorno tijelo dostavilo neodgovarajuće informacije kao objašnjenje razloga zbog kojih je odlučilo provesti pregovarački postupak bez prethodne objave poziva na nadmetanje te da dokumentacija nije jamčila odgovarajući revizijski trag; napominje da Nadzorno tijelo nije ni unaprijed ni u samoj obavijesti o dodjeli ugovora na odgovarajući način iznijelo razloge za provedbu tog izvanrednog postupka, iako je to propisano točkom 30.3. Priloga I. Financijskoj uredbi.

18. zabrinut je zbog brojnih nepravilnosti, zakašnjelih i neodgovarajućih postupaka javne nabave i nedostatka pažnje Nadzornog tijela u pogledu pravila javne nabave, zbog čega je Nadzorno tijelo imalo veće troškove; poziva Nadzorno tijelo da ispravi utvrđene nedostatke i tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o svim poduzetim korektivnim mjerama;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

19. žali zbog toga što je 2020. Ured ombudsmana morao pokrenuti istragu protiv Nadzornog tijela zbog situacije „rotirajućih vrata” u kojoj je sudjelovao viši dužnosnik Nadzornog tijela, pri čemu su utvrđene nepravilnosti u postupanju; napominje da je nakon zaključenja te istrage Nadzorno tijelo provelo sve preporuke Ombudsmana; poziva Nadzorno tijelo da donese čvrst etički okvir za sprečavanje sukoba interesa, prakse „rotirajućih vrata” ili uznemiravanja;

20. prima na znanje da Nadzorno tijelo ima politiku u vezi sa sukobima interesa za osoblje i posebnu politiku za članove odbora nadzornih tijela i upravnog odbora; navodi da je u skladu s obje nužno svake godine prijaviti sve interese koji dovode do sukoba u pogledu aktivnosti koje su obuhvaćene područjem djelovanja Nadzornog tijela i koje su provedene tijekom prethodne dvije godine (u slučaju odborâ) ili prethodnih pet godina (za sve osoblje); pozdravlja činjenicu da se objema politikama nameće obveza prijavljivanja sukoba interesa koji nisu obuhvaćeni godišnjim izjavama jer neriješeni sukobi interesa mogu ugroziti provedbu visokih etičkih standarda; poziva Nadzorno tijelo da svaka dva tjedna objavljuje sve sastanke svojeg osoblja s lobističkim organizacijama;

Unutarnja kontrola

21. prima na znanje da je Nadzorno tijelo provelo ocjenu okvira unutarnje kontrole, iako u svojem godišnjem izvješću ne navodi svoje zaključke po načelima i po komponentama; napominje da je ocjena pokazala da u Nadzornom tijelu nedostaje skup ključnih pokazatelja uspješnosti za unutarnju kontrolu te da se izrađuje dokument o pristupu unutarnjoj kontroli kojim će se obuhvatiti razdoblje od 2021. do 2024.; poziva Nadzorno tijelo da na odgovarajući način ocijeni i izvijesti o provedbi okvira unutarnje kontrole te da tijelo nadležno za davanje razrješnice za 2021. izvijesti barem o stanju unutarnje kontrole po komponentama;

22. prima na znanje da je Revizorski sud utvrdio da Nadzorno tijelo od 2017. nije službeno ažuriralo svoj plan kontinuiteta poslovanja, pri čemu je ažurirani nacrt plana bio spreman u lipnju 2019., kada je sjedište Nadzornog tijela premješteno iz Londona u Pariz; međutim, napominje da više rukovodstvo Nadzornog tijela, iako je taj nacrt plana koristilo kao svoj odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, nije plan službeno odobrilo ni ažuriralo kako bi se u obzir uzelo preseljenje u novo sjedište ili nedavno iskustvo s pandemijom bolesti COVID-19; prima na znanje zaključak Revizorskog suda da to kašnjenje predstavlja unutarnji propust u postupcima Nadzornog tijela;

23. poziva Nadzorno tijelo da poduzme mjere kako bi se ispravili utvrđeni nedostaci i slabosti u sustavima unutarnje kontrole Nadzornog tijela; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice nastavi obavještavati o postignutom napretku;

24. napominje da Nadzorno tijelo ima ažuriranu strategiju za borbu protiv prijevara, donesenu u siječnju 2019.; ističe, međutim, da je Nadzorno tijelo odgodilo svoju procjenu rizika od prijevara, 2019. zbog preseljenja iz Londona i ponovno 2020. zbog pandemije bolesti COVID-19, te da je procjena rizika od prijevara bila planirana za prvo tromjesečje 2021.; poziva Nadzorno tijelo da provede tu procjenu i njezine zaključke uključi u akcijski plan strategije za borbu protiv prijevara; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o rezultatima te procjene i o tome kako su uzeti u obzir;

Odgovor na COVID-19 i kontinuitet poslovanja

25. primjećuje da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 dovela do iznenadne reorganizacije radnih uvjeta Nadzornog tijela, pri čemu je naglasak u početku bio na održavanju kontinuiteta poslovanja u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju; ističe da je Nadzorno tijelo izradilo plan spremnosti za COVID-19 kako bi dokazalo da aktivno prati pandemiju i u stanju je pružati jasne smjernice i mjere usmjerene na zaštitu dobrobiti svog osoblja i kontinuiteta svog rada, među ostalim, s pomoću tima za odgovor na krizne situacije, koji je sudjelovao u aktivnostima upravljanja krizom i provedbi plana; pozdravlja činjenicu da se Nadzorno tijelo usredotočilo na sigurnost osoblja te istodobno na ograničavanje učinaka krize uzrokovane bolešću COVID-19 na svoju glavnu misiju i aktivnosti; napominje da je Nadzorno tijelo procijenilo poduzete mjere revizijom koju je provelo vanjsko revizorsko društvo te poziva Nadzorno tijelo da u okviru mreže agencija EU-a stečena saznanja i iskustva podijeli s drugim agencijama Unije;

26. navodi da je Nadzorno tijelo zbog pandemije bolesti COVID-19 revidiralo svoje postupke zapošljavanja kako bi se novi zaposlenici zapošljavali i integrirali na daljinu; prima na znanje da je Nadzorno tijelo tijekom pandemije organiziralo velik broj tečajeva za osoblje i rukovoditelje u području dobrobiti te jezične i druge tečajeve koji su također organizirani putem interneta;

Ostale napomene

27. pozdravlja mjere koje je Nadzorno tijelo poduzelo u okviru primjene sustava ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) te potiče Nadzorno tijelo da dovrši projekt EMAS i da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o svojoj registraciji u sustavu EMAS; pozdravlja činjenicu da je Nadzorno tijelo pristalo da se područjem primjene tog sustava obuhvate svi njegovi proizvodi i aktivnosti;

28. poziva Nadzorno tijelo da nastavi ulagati napore u smanjenje svojeg ekološkog otiska ulaganjem daljnjih napora u uvođenje održivog radnog okruženja bez papira, da razmotri ugljično neutralnije izvore energije, uključujući fotonaponske ploče, i da modernizira svoju uredsku zgradu kako bi se ispunili standardi nulte stope emisija;

29. podsjeća da je važno da Nadzorno tijelo razvije veću vidljivost u medijima i na internetu kako bi podiglo razinu osviještenosti o svojim aktivnostima;

30. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 4. svibnja 2022. ([2]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([2]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0196.